

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת מאיר כהן

פ/25/4523

הצעת חוק חינוך מיוחד (תיקון – שילוב בתנועות נוער), התשפ"ד–2024

הוספת פרק ד' 2¹. בחוק חינוך מיוחד, התשמ"ח–1988¹, אחרי סעיף 20 ח יבוא:

"פרק ד' 2: שילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים בתנועות נוער

שילוב בתנועות נוער 20ט. תנועת נוער המקבלת תמיכה מתקציב המדינה (בפרק זה – תנועת נוער) תפעל כדי לשלב במסגרתה תלמידים עם צרכים מיוחדים, הן בקבוצות ייעודיות והן בקבוצות רגילות, בין השאר, בדרכים אלה:

(1) עידוד הצטרפותם של תלמידים עם צרכים מיוחדים תוך שיתוף פעולה עם מוסדות חינוך, מוסדות לחינוך מיוחד, ומנהל יחידת הנוער ברשות חינוך מקומית כהגדרתו בחוק הרשויות המקומיות (מנהל יחידת נוער ומועצת תלמידים ונוער), התשע"א–2011²;

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 114.

² ס"ח התשע"א, עמ' 799.

(2) מינוי ממונה ארצי ואזורי שיהיו אחראים על שילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים בתנועת הנוער;

(3) גיבוש נוהל לעניין שילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים בפעילות תנועת הנוער לרבות הכשרת צוותי ההדרכה והתאמת פעילויות לצרכי התלמידים.

ממונה על שילוב 20. השר ימנה, מבין עובדי אגף החינוך הבלתי פורמלי בתנועות הנוער במשרד החינוך, ממונה על שילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים בתנועות נוער, שיהיה אחראי לקדם שילוב כאמור, לרבות הנחייה וליווי של תנועות הנוער, העלאת מודעות לחשיבות השילוב בחינוך הבלתי פורמלי ותיאום בין משרדי ממשלה וגורמים אחרים הנוגעים בדבר."

דברי הסבר

בשנים האחרונות, עלתה המודעות לחשיבות של שילוב ילדים עם צרכים מיוחדים בחינוך בכלל ובחינוך הבלתי פורמלי בפרט, כפי שעולה מתוכניות תנועות הנוער לשילוב ילדים עם מוגבלויות. שילובם של ילדים עם צרכים מיוחדים בתנועות הנוער יסייע בידם להיקלט בין בני גילם, יפתח בפניהם אופקים חדשים ויכשיר את השתלבותם בחברה הישראלית בהמשך דרכם. שילוב כאמור חשוב ומשמעותי עבור כלל הילדים הפעילים בתנועות הנוער, מייצר גיוון, מקדם סובלנות, קבלה של האחר ואחריות הדדית. יש בכך גם כדי לייצר השפעה חברתית רחבה יותר ולקדם חברה מכילה המשלבת אנשים עם מוגבלויות בקהילה בחיים הבוגרים.

לפיכך, מוצע לתקן את חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988, ולקבוע כי תנועת נוער המקבלת תמיכה מתקציב המדינה תפעל כדי לשלב תלמידים עם צרכים מיוחדים, הן בקבוצות ייעודיות והן בקבוצות רגילות. לשם כך, תנועת הנוער תנקוט בין היתר בפעולות אלה: עידוד הצטרפותם של ילדים עם צרכים מיוחדים בשיתוף עם גורמים שונים כמו מוסדות חינוך ומנהל יחידת הנוער ברשות המקומית; מינוי ממונה ארצי ואזורי בתנועת הנוער שירכזו את תחום השילוב; גיבוש נוהל לעניין שילוב התלמידים בפעילות התנועה

לרבות הכשרת צוותים והתאמת הפעילויות.

בנוסף, כדי שיהיה גורם ממשלתי המתכלל את השילוב, מוצע כי שר החינוך ימנה מבין עובדי אגף החינוך הבלתי פורמלי במשרד החינוך, ממונה על שילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים בתנועות הנוער.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ד באדר ב' התשפ"ד (03.04.2024)